

FUTEJ & Partners, s.r.o.
Grösslingova 4
811 09 BRATISLAVA
SLOVAKIA

TEL: 421/2/5263 3161
FAX: 421/2/5263 3163
e-mail: futej@futej.sk
www.futej.sk

29. mája 2009

MOŽNOSTI ZÍSKANIA INVESTIČNEJ POMOCI V SR

Cieľom tohto memoranda je poskytnúť základné informácie o možnostiach získania výhod pri začatí podnikania na Slovensku, obzvlášť o možnosti získania investičnej pomoci zo strany štátu.

Základná právna úprava

Základný právny predpis upravujúci možnosti získania štátnej pomoci pri začatí podnikania v Slovenskej republike je Zákon č. 561/2007 Z.z. o investičnej pomoci (ďalej len „**zákon o investičnej pomoci**“).

Okrem neho túto problematiku upravujú aj:

- zákon č. 231/2001 Z.z. o štátnej pomoci (ďalej len „**zákon o štátnej pomoci**“),
- zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti (ďalej len „**zákon o službách zamestnanosti**“),
- zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov (ďalej len „**zákon o dani z príjmov**“).

Okrem vnútroštátnych predpisov sa na uvedenú problematiku vzťahujú aj príslušné právne predpisy ES.

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že zákon o štátnej pomoci je pomerne všeobecným predpisom, ktorý upravuje niektoré všeobecné pravidlá poskytovania štátnej pomoci pre podnikanie alebo v súvislosti s podnikaním, najmä pravidlo, že na poskytnutie štátnej pomoci nie je právny nárok. Ďalej stanovuje tiež oblasti, pre ktoré môže byť pomoc poskytnutá¹ a formy poskytovania štátnej pomoci². Konkrétne poskytovanie pomoci je už ďalej upravené

¹ § 4 zákona o štátnej pomoci uvádza, že štátna pomoc sa môže poskytnúť na podporu

- a) hospodárskeho rozvoja regiónov, v ktorých je životná úroveň mimoriadne nízka alebo v ktorých je vysoká nezamestnanosť,
- b) uskutočnenia významného projektu spoločného európskeho záujmu alebo na nápravu vážnych nedostatkov vo fungovaní hospodárstva,
- c) rozvoja určitých hospodárskych činností alebo oblastí, ak táto pomoc zásadne neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so záujmom spoločného trhu spoločenstva,
- d) kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva, ak táto pomoc neovplyvní podmienky obchodu tak, že by boli v rozpore so záujmom spoločného trhu spoločenstva.

Štátna pomoc sa môže poskytnúť napríklad na rozvoj regiónov, na vzdelávanie zamestnancov, na podporu zamestnanosti, na výskum a vývoj, pre oceliarsky, lodiarsky či automobilový priemysel, ale aj na iný druh podpory, ak tak rozhodne Rada.

² Forma poskytovania štátnej pomoci môže byť:

- a) dotácia, príspevok, grant,
- b) úhrada úrokov alebo časti úrokov z úveru poskytnutého podnikateľovi,
- c) úhrada časti úveru,
- d) návratná finančná výpomoc.
- e) poskytnutie štátnej záruky alebo bankovej záruky,
- f) poskytnutie úľavy na dani alebo penále, pokute, úroku alebo na iných sankciách
- g) predaj nehnuteľného majetku štátu alebo obce za cenu nižšiu, ako je tržobná cena,

v osobitnejších právnych predpisoch; v prípade poskytovania investičnej pomoci na rozvoj regiónov³ je týmto predpisom zákon o investičnej pomoci.

Investičná pomoc štátu pre rozvoj regiónov

Na čo môže byť investičná pomoc poskytnutá

Cieľom investičnej pomoci štátu pre rozvoj regiónov (ďalej tiež len „investičná pomoc“) je pomôcť rozvoju podnikania, a to podporou

- **počiatočnej investície a**
- **vytvárania pracovných miest.**

Formy investičnej pomoci:

Investičnú pomoc možno poskytnúť nasledovnými formami:

- a) dotácia na obstaranie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku,
- b) úľavy na dani z príjmu,
- c) príspevok na vytvorené nové pracovné miesta,
- d) prevodu nehnuteľného majetku alebo zámeny nehnuteľného majetku za cenu nižšiu, ako je všeobecná hodnota majetku.

Investičná pomoc podľa písm. a), c) a d) sa poskytuje na základe zmluvy uzavretej medzi poskytovateľom investičnej pomoci a prijímateľom, pričom poskytovateľom investičnej pomoci je príslušné ministerstvo alebo vlastník či správca nehnuteľnosti.

Oprávnené náklady

Oprávnené náklady na investičný projekt tvoria:

- a) dlhodobý hmotný majetok vo forme pozemkov, budov, strojového zariadenia,
- b) dlhodobý nehmotný majetok do výšky maximálne 50% hodnoty dlhodobého hmotného majetku a
- c) výška miezd pred zdanením zamestnancov prijatých na pracovné miesta vytvorené v súvislosti s investičným zámerom, vrátane odvodov, v prepočte za obdobie dvoch rokov.

Hmotný a nehmotný majetok, ktorý má byť považovaný za oprávnené náklady musí byť obstaraný za trhových podmienok, od personálne a ekonomicky neprepojených osôb.

Prijímateľ nemôže do oprávnených nákladov podľa odseku 1 písm. a) a b) započítať dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, na ktorý sa štátna pomoc poskytla.

Typy investičných projektov, na ktoré môže byť poskytnutá investičná pomoc

h) poskytovanie poradenských služieb bezplatne alebo za čiastočnú úhradu,

i) odklad platenia dane alebo povolenie zaplatenia dane v splátkach.

³ Tak ako je predpokladaná v Nariadení Komisie (ES) č. 1628/2006 zo dňa 24. októbra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy na poskytovanie regionálnej investičnej pomoci.

Zákon delí investičné projekty, na ktoré môže byť poskytnutá investičná pomoc do 4 kategórií:

- priemyselná výroba
- technologické centrá⁴
- centrá strategických služieb⁵
- cestovný ruch

Každá kategória projektov má samostatne stanovené podmienky, ktoré je potrebné splniť na to, aby sa investor mohol o štátnu pomoc uchádzať. Z dostupných informácií pre nás vyplýva, že v prípade investovania na Slovensku by šlo o priemyselnú výrobu. Preto sa v ďalšom texte zameriame na podmienky poskytnutia investičnej pomoci práve v oblasti priemyselnej výroby. V prípade záujmu o poskytnutie bližších informácií aj v ostatných kategóriách sa na nás prosím neváhajte obrátiť.

Podmienky na poskytnutie investičnej pomoci v priemyselnej výrobe

Zákon o investičnej pomoci stanovuje viaceré podmienky pre udelenie investičnej pomoci v kategórii priemyselnej výroby. Ide o nasledovné podmienky:

- a) vybudovanie nového podniku, rozšírenie existujúceho podniku, diverzifikácia výroby podniku na nové, dodatočné výrobky alebo zásadná zmena výrobného programu existujúceho podniku, alebo kúpa podniku,
- b) obstaranie nových výrobných a technologických zariadení, ktoré sú určené na výrobné účely, a to v hodnote najmenej 60% z celkovej hodnoty obstaraného dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku,

Významná novela⁶ zákona o investičnej pomoci zaviedla prechodné ustanovenie, podľa ktorého ak žiadateľ predloží investičný zámer ministerstvu do 31. decembra 2010, uvedená hodnota sa znižuje na hodnotu 40%. Tým sa dočasne zjednodušujú podmienky pre získanie investičnej pomoci na Slovensku.

- c) minimálna výška investície

podmienkou je aj obstaranie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku v určitej minimálnej sume. Výška tejto sumy závisí od miery nezamestnanosti daného regiónu, v ktorom sa má investičný zámer realizovať. Minimálnou sumou v prípade projektov priemyselnej výroby je:

⁴ Technologickým centrom je miesto, v ktorom prijímateľ pomoci vykonáva činnosti prinášajúce vylepšenie alebo zmenu výrobkov, výrobných procesov a technológií využívaných vo výrobnom procese, pričom výrobný proces sa nepovažuje za činnosť technologického centra.

⁵ Centrom strategických služieb je miesto, v ktorom prijímateľ pomoci poskytuje služby s vysokou pridanou hodnotou, podporujúce zamestnanosť kvalifikovaných expertov v centrách pre vývoj počítačových programov, odborných riešiteľských centrách, centrách na opravu špičkových technológií, centrách zákazníckej podpory a ústrediach nadnárodných firiem.

⁶ Zákon č. 56/2009 Z.z. ktorým sa dopĺňa zákon č. č. 561/2007 Z.z. o investičnej pomoci (ďalej tiež len „novela“)

- **800 mil. Sk** – v regióne s mierou nezamestnanosti nižšou než je celoslovenský priemer,
- **400 mil. Sk** - v regióne s mierou nezamestnanosti vyššou než je celoslovenský priemer,
- **200 mil. Sk** - v regióne s mierou nezamestnanosti aspoň o 50% vyššou než je celoslovenský priemer.

Z danej výšky investície je potrebné, aby z vlastného imania podnikateľa bolo investované **aspoň 50%** z výšky investície.

Aj v tomto prípade zaviedla novela prechodné ustanovenie, že ak žiadateľ predloží investičný zámer ministerstvu do 31. decembra 2010, sumy uvedené v tomto bode c) sa znižujú na polovicu. To znamená, že do konca roka 2010 je tu väčšia možnosť získania investičnej pomoci aj pre menšie projekty v priemyselnej výrobe.

- d) splnenie podmienok na ochranu životného prostredia,
- e) dosahovanie podielu najmenej 80% objemu tržieb z podnikateľských činností uvedených v investičnom zámere z celkových tržieb prijímateľa.

Zákon o investičnej pomoci stanovuje špecifické podmienky na poskytnutie investičnej pomoci aj pre technologické centrá (§5), centrá strategických služieb (§6) a cestovný ruch (§7).

V prípade cestovného taktiež platí, že novela priniesla určité zmiernenie podmienok pre poskytnutie štátnej pomoci. Cieľom tejto novely je, aby sa v čase hospodárskej krízy mohlo o štátnu pomoc uchádzať väčší okruh subjektov, a tak napomôcť rozvoju ekonomiky na Slovensku.

Limity pre poskytovanie regionálnej pomoci

Otázka udelenia investičnej pomoci závisí od poskytovateľa, ktorý ju poskytuje podľa regiónov odlišne (podľa tzv. Regionálnej mapy na roky 2007 - 2013). V súčasnom období teda sú slovenské regióny rozdelené podľa intenzity regionálnej pomoci nasledovne:

- región Bratislava – žiadna pomoc od 1.1.2009
- Západné Slovensko – 40%
- Stredné Slovensko – 50%
- Východné Slovensko – 50%

Z toho vyplýva, že ak chce investor investovať, má odlišné šance na získanie pomoci podľa regiónu, v ktorom sa má investícia nachádzať. V súčasnosti platí, že neexistuje možnosť získania investičnej pomoci v prípade investícií v Bratislavskom regióne.

Nárok na poskytnutie investičnej pomoci

V prípade investičnej pomoci platí pravidlo, že **na poskytnutie investičnej pomoci nie je právny nárok**. To znamená, že ak investor spĺňa všetky potrebné podmienky na udelenie investičnej pomoci, neznamená to automaticky, že túto štátnu pomoc aj dostane. Štát má totiž právo slobodne sa rozhodnúť, ktorý investičný zámer⁷ podporí a ktorý nepodporí.

Výška štátnej pomoci v konkrétnych prípadoch bude závisieť predovšetkým od prínosu projektu pre daný región a posúdenia, či pomoc nenaruší hospodársku súťaž, ale tiež od výšky investície, počtu nových pracovných miest, ich vzdelanostnej štruktúry a regiónu, kam investícia smeruje.

⁷ Investičným zámerom na poskytnutie investičnej pomoci je projekt zameraný na počiatočnú investíciu alebo vytvorenie pracovných miest, ktoré bezprostredne súvisia s investičným zámerom, ktorý je zrealizovaný jedným podnikom alebo viacerými podnikmi v období troch rokov.